

Η ΓΑΥΠΤΙΚΗ ΠΑΡ' ΕΛΛΗΣΙ

Ἡ τάσις ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἀγαλματοποιίᾳ, εἶναι περιφερικὴ: Ἰδοὺ ἡ δευτέρα ἀρχὴ τῆς τέχνης ταύτης ἐν ἣ ἡ ἔκφρασις κυκλοφορεῖ ὡς τὸ αἷμα ἐν τῷ ὄντι ὅπερ ζῆ. Οἱ σύγχρονοι ἡμῶν συγκεντροῦσι τὴν ἔκφρασιν εἴτε ἐπὶ τῆς μιᾶς ἀπόψεως εἴτε ἐπὶ τῶν μελῶν καὶ τὸ ἔργον των σχεδὸν πάντοτε παρουσιάζει οὐδέτερα μέρη ἅτινα νεκροῦνται κυριολεκτικῶς, ἔταν ἀποχωρισθῶσι τοῦ προτύπου.

Πλὴν τούτου, ἡ ἐκτέλεσις παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἦτο ἐξ ἴσου ἐπιμελημένη καθ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ ἔργου. Ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους παρουσιάζει σύνολόν τι τοῦ ὁποίου ἕκαστον μέρος μετὰ τῆς αὐτῆς τέχνης διεζήχθη ἐν ταῖς λεπτομερείαις αὐτοῦ. Ὁ Ἕλληνας καλλιτέχνης ἦτο λεπτολόγος. Καὶ ἔταν ἔτι τὸ σχῆμα μορφοῦται διὰ μεγάλων τομῶν, αἱ ἐπιφάνειαι εἰσι λείαι.

Διὰ τὰ συμπλέγματα τὸ περιφερικὸν σχῆμα συνεπλέγεται μεγάλας δυσκολίας αὐταὶ ἐλύθησαν ἐν τοῖς παλαισταῖς τῆς Φλωρεντίας οἵτινες παρέχουσι καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς ἀπόψεις διαρκῆ ἀπόλυσιν εἰς τὸν θεώμενον· αἱ γραμμαὶ στρέφουσι εἰς τρόπον ὥστε ἀμφιβάλλει τις πάντοτε ἐὰν εὔρε τὸ σημεῖον ἐξ οὗ δύναται καλῶς νὰ συλλάβῃ τὴν ἐκ τοῦ ὅλου ἐντύπωσιν. Ἡ θέσις ἀγάλματός τινος ἐπιβάλλει πλεῖστα ὅσα προβλήματα σχετικὰ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν· γελοῖον

εἶναι π. χ. νὰ εὑρίσκη τις τὴν θέσιν τῆς ῥινός εἰς σύγχρονον προτομὴν διὰ τοῦ ἐργαλείου ᾧ ἐχρῶντο οἱ ἀρχαῖοι πρὸς τοῦτο διὰ τὰς μορφὰς τοῦ ἀετώματος αἵτινες θὰ ἐθεωροῦντο κάτωθεν καὶ ἐξ ἀποστάσεως.

Φανταζόμενοι τὸν καλλιτέχνην ἀπελευθερούμενον τοῦ δόγματος ἐνόμισαν τινες ὅτι ἠκολούθησεν οὗτος ἐπιτυχῆ ἔμπνευσιν καὶ ἔτι ἡ στάσις ὡς ἡ ἀναλογία ἦσαν καρποὶ τῆς ἰδιορρυθμίας. Ἡ διπλῆ αὐτῆ ἀπάτη ἐκλείπει διὰ τῆς μελέτης τῶν μουσείων. Ἡ μονιμότης τῶν τύπων καὶ τῶν στάσεων ἀποτελεῖ τὸν ἱερατικὸν αὐτῶν χαρακτῆρα καὶ ἡ ταυτότης τῶν ἀποτελεσμάτων καταδείκνυσι τὴν τήρησιν τῶν κανόνων μεθόδου πατροπαράδοτου.

Ὁ κ. Camille Mauclair ὁ ἐπιφανέστερος ὅλων τῶν μοχθησάντων ὅπως ἐξέύρωσι τρόπον διαλλαγῆς μεταξὺ τῆς ὑπὸ τοῦ παρελθόντος παρεχομένης διδασκαλίας καὶ τῆς ἐμπνεύσεως τοῦ τῆς νεωτέρας ἐποχῆς καλλιτέχνου παρουσίασε προηγουμένως τοὺς κυριωτέρους λόγους ὧν ἐνεκεν δεόν νὰ ἐγκαταλίπωμεν τὴν μίμησιν τῆς ἀρχαιότητος. Ἐχει πληρέστατον δίκαιον, δὲν δυνάμεθα νὰ ὀμιλῶμεν ἑλληνικὰ καὶ νὰ τὰ ὀμιλῶμεν καλῶς, ἀλλ' ἡ σύνταξις τῆς πλαστικῆς οἷα διετυπώθη ἐν Ἰωνίᾳ δύναται νὰ χρησιμποιηθῇ διὰ τὴν παραγωγὴν νέων σὺν ταῦτῳ δὲ καὶ κανονικῶν μορφῶν. Πᾶς τις ὃς τηρεῖ τὴν

